

Indhold

PAPYRUS 29. årgang nr. 2 2009

Afstøbning af hieroglyffer på Monte Pincio-obelisken (nr. 226). (Foto Ole Haupt).

4 Obeliskafstøbninger i Thorvaldsens Museum

Thomas Christiansen

14 Fra fajanceskår til kolossale statuer fra Memfis: Petrie Projektet

Tine Bagh

26 Venskab i det gamle Ægypten

Dennis Skjalm

32 Alabastkapellerne i Karnak

Lise Manniche

42 Ægyptens gåder – anmeldelse af BBCs TV-serie

Bo Dabl Hermansen

46 Siden sidst

Annette Lerstrup

51 Nekrolog

Tage Petersen

OM FORFATTERNE

Tine Bagh, cand. phil., PhD, er Carlsberg-stipendiat, Ny Carlsberg Glyptotek.

Thomas Christiansen er stud. mag. i ægyptologi.

Bo Dabl Hermansen er cand. phil. i nærorientalsk arkæologi og post doc-stipendiat ved Centre for Bible and Cultural memory, Afdeling for Bibelsk Eksegese.

Annette Lerstrup er cand. phil i ægyptologi.

Lise Manniche, mag. art., PhD, er ekstern lektor på CNI.

Tage Petersen er cand. mag. og PhD i religionshistorie.

Dennis Skjalm er cand. mag. i ægyptologi.

ENGLISH ABSTRACTS

Casts of obelisks in the Thorvaldsen Museum

Thomas Christiansen

The name of Georg Zoëga (1755-1809) is connected with the decipherment of the hieroglyphs, but this great Danish scholar is also responsible for having casts made of parts of four of the obelisks in Rome before they were re-erected in their present positions. The author has identified the casts with their models, and discusses the reasons for their existence, relating them to Horapollo's study on hieroglyphs which was virtually the only reference work in those days.

From faience sherds to colossal statues: The Petrie Project

Tine Bagh

The author is currently engaged in the study of excavation records of objects in the Ny Carlsberg Glyptotek, Copenhagen. In this article she discusses the finds which can be traced back to the excavations of W. M. F. Petrie at Memphis. We follow Petrie in his quest for financial support from various sponsors, including Carl Jacobsen of the Carlsberg breweries, and in the personal support he received from his wife Hilda and from colleagues in Denmark.

Friendship in ancient Egypt

Dennis Skjalm

A friend (Eg. *hnms*) is someone, unrelated to you, with whom you have relations in life but who may also be of im-

portance in death, either as a participant in or organiser of funeral rites or as someone to rely on in posthumous affairs. In life a code was established as to how to behave in society with friends, colleagues and important people. The author examines references to 'friends' in literature, occasionally supported by pictorial representations.

Alabaster chapels at Karnak

Lise Manniche

Alabaster (properly: calcite) is an intriguing stone, soft and fragile with a very busy appearance, yet it was used for building chapels to be set up in temples. Four such are now on display in the Open Air Museum at Karnak, a fifth remaining in situ near the 7th pylon. All have vaguely similar dimensions and decoration, but each one of them has its own story to tell.

Review of BBC TV documentaries Summer 2009

Bo Dabl Hermansen

Some of the questions taken up in the 8-part series are here reviewed critically, including the date of the beginning of hieroglyphic writing; the thought process behind the creation of the step pyramid; the economic and social implications of large building projects such as pyramids; the inauguration of the Valley of the Kings; the ranking of great warrior kings; the identity of an unidentified, royal mummy; and the case of Cleopatra.

PAPYRUS udgives af
Dansk Ægyptologisk Selskab
c/o Carsten Niebuhr Institutet
Københavns Universitet
Amager
Snorresgade 17-19
2300 København S

Hjemmeside
www.daes.dk

DÆS e-mail
mail@daes.dk

Papyrus e-mail
lise@mannique.org

Bestyrelse
Torben Holm-Rasmussen
(formand)
Elin Rand Nielsen (næstfor-
mand)
Pia Adamsen (sekretær)
Tine Bagh
Diana Barfod (kasserer)
Paul John Frandsen
Lise Manniche
(Papyrus-repræsentant)

PAPYRUSredaktion
Lise Manniche (ansv.)
Bo Dahl Hermansen
Annette Lerstrup
Elin Rand Nielsen
Anne Zeeberg

Grafisk medarbejder
Merete Allen Jensen

Tryk
P.E. Offset, Varde
Papyrus udgives med støtte fra
Kulturministeriets Tidsskrift-
støtteudvalg.
Eftertryk kun tilladt med
skriftlig tilladelse fra redaktion
og forfattere.
Indlæg modtages gerne. Bort-
set fra det redaktionelle stof
dækker bladets indhold ikke
nødvendigvis redaktionens
holdninger, da Papyrus også er
åben for debat.

ISSN 0903-4714

Omslagsbillede
Forsiden: Monte Pincio-
obelisken (foto LM), afstøb-
ninger (nr. 234, 208 og 215)
fotograferet af Ole Haupt.

Bagsiden: Monte Pincio-obelis-
ken (foto LM).

Redaktionelt

To forfattere får deres debut i dette nummer af Papyrus. Dennis Skjalm skrev afgangsopgave om venskaber i det gamle Ægypten, og det er en del af dette arbejde, der foreligger i en populær version her. Emnet er kun i begrænset omfang behandlet tidligere, og det er interessant at se på hvilke områder venskab er belyst i de gamle tekster i modsætning til slægtskab og kollegiale forhold. Venskab mellem mænd (for det er det eneste vi kender til) rakte ud over døden, hvor man kunne trække på sine venners assistance både i begravelsesritualer og i posthume anliggender.

I Thorvaldsens Museum findes der en samling mindre afstøbninger, som for nogle år siden blev identificeret af Jan Zahle som stammende fra nogle obelisker, der for lidt over 200 år siden blev genrejst i Rom. Opgaven med at skrive om dem blev uddelegeret til Thomas Christiansen, ægyptologistuderende på overbygningen på CNI. Her fortæller han om hvilke obelisker der er tale om og forsøger at gennemskue, hvad Zoëga ville med netop disse afstøbninger på et tidspunkt, hvor hieroglyffernes gåde stod umiddelbart foran sin løsning.

Tine Bagh har travlt med at undersøge udgravningshistorien bag et større antal fund i Glyptotekets samlinger. I dette nummer af Papyrus opruller hun historien om Petries udgravninger i Ægypten, der fra og med 1908 blev støttet af brygger Carl Jacobsen med det formål for øje at fylde hans nyetablerede museum med ægyptiske oldsager af høj karat. Redaktøren selv har undersøgt andre løse dele, fundet under udgravninger og pylontømninger i Karnak: alabastkapeller opsat af konger i det 18. dynasti som holdeplads for guden Amons hellige båd i forskellig sammenhæng. To kapeller og en væg fra et tredje har kunnet ses i Open Air-museet i mere end 50 år, men nye rekonstruktionsarbejder på stedet præsenterer sidstnævnte og et fjerde kapel i en så komplet form som resterne tillader det. Ruinerne af et femte kapel står endnu på sin plads nær den hellige sø. Alle afslører de sider af Karnak-templets komplicerede byggehistorie.

Danmarks Radio viste i sommer en række programmer om Ægypten, hvori mange estimerede ægyptologer deltog. Bo Dahl Hermansen har kastet et kritisk blik på serien for at undersøge i hvor vidt omfang programmerne faktisk afspejler den aktuelle forskning. Redaktøren har selv deltaget i lignende projekter i de senere år, og som "talking head", hvor man kun har føling med en lille del af helheden, er det umuligt at gennemskue, hvordan redaktionen af det endelige program, og dermed dets kvalitet, vil falde ud. En del kan fornemmes gennem den indledende samtale med produceren, men der er altid en risiko for, at man vil blive klippet i stykker og citeret ude af sammenhæng. På den anden side ligger fordelene i, at der bliver mulighed for filmoptagelser på ellers utilgængelige steder. Det er en satsning for alle parter, men en ting er sikkert: sådanne programmer styrker interessen for det gamle Ægypten.

LM